

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine

Narodna skupština
Republike Srpske

Skupština Brčko Distrikta
Bosne i Hercegovine

3

Bilten o europskim integracijama parlamenta u Bosni i Hercegovini

siječanj - prosinac 2019.

Bosna i Hercegovina predala odgovore
na dodatna pitanja iz Upitnika Europske komisije

Usvojeno mišljenje Europske komisije o kandidatskom statusu
BiH za članstvo u EU

Svečanom ceremonijom otvoren EU *twinning* projekt podrške parlamentima u BiH

Zajednička publikacija parlamenata u Bosni i Hercegovini o europskim integracijama

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine
Trg BiH 1
71 000 Sarajevo
www.parlament.ba

Narodna skupština
Republike Srpske
Trg jasenovačkih žrtava 1
78 000 Banja Luka
www.narodnaskupstinars.net

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine
Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
www.parlamentfbih.gov.ba

Skupština Brčko Distrikta
Bosne i Hercegovine
Mladena Maglova 2
76 100 Brčko
www.skupstinabd.ba

Uređivački odbor:

Lejla Tafro-Sefić

Parlamentarna skupština BiH

e-mail: lejla.tafro@parlament.ba

Goran Maunaga

Parlamentarna skupština BiH

e-mail: goran.maunaga@parlament.ba

Elvira Habota

Parlament Federacije BiH

e-mail: elvira.habota@parlamentfbih.gov.ba

Tatjana Lazić

Parlament Federacije BiH

e-mail: tana_lazic@yahoo.com

Andrijana Marjanović

Narodna skupština Republike Srpske

e-mail: andrijana.marjanovic@narodnaskupstinars.net

Miroslav Filipović

Narodna skupština Republike Srpske

e-mail: miroslav.filipovic@narodnaskupstinars.net

Cvijeta Kovačević

Skupština Brčko distrikta BiH

e-mail: cvijetak@skupstinabd.ba

Mihailo Simikić

Skupština Brčko distrikta BiH

e-mail: mihailos@skupstinabd.ba

Lektorica:

Tamara Čapelj

Design/DTP:

Željka Omeragić

Broj: 3

Godina izdanja: 2019.

Poštovana/i,

Pred Vama je treći broj zajedničkog Biltena o europskim integracijama parlamenata u Bosni i Hercegovini, u kojem donosimo pregled ključnih događaja i aktivnosti bh. parlamenata u procesu europskih integracija u zadnjih 12 mjeseci. Ovo razdoblje (siječanj – prosinac 2019. godine) obilježilo je više događaja bitnih za napredak BiH na putu europskih integracija, među kojima je najvažniji usvajanje Rezolucije Europskog parlamenta o BiH, predaja dodatnih odgovora BiH na Upitnik Europske komisije i usvajanje Mišljenja Europske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU. U širem kontekstu EU-a, došlo je do promjena u temeljnim institucijama Europske unije održavanjem izbora za Europski parlament i stupanjem na dužnost novog saziva Europske komisije s Ursulom von der Leyen na čelu. Održana je i deveta Konferencija predsjednika parlamenata zemalja Jugoistočne Europe, na kojoj je usvojena Budimpeštanska izjava o važnosti proširenja EU na zemlje Zapadnog Balkana. Uvjereni smo da će i ovo izdanje Biltena Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske i Skupštine Brčko distrikta BiH omogućiti da na jednom mjestu dobijete pregled svih aktualnih događaja vezanih uz europske integracije i da će pridonijeti sveobuhvatnijem informiranju o ovom procesu.

Uređivački odbor

SADRŽAJ:

U Rezoluciji Europskog parlamenta o Bosni i Hercegovini za 2018. godinu naglašena potreba za postizanjem dogovora o Poslovniku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje	4
Bosna i Hercegovina predala odgovore na dodatna pitanja iz Upitnika Europske komisije	4
Usvojeno mišljenje Europske komisije o kandidatskom statusu BiH za članstvo u EU	5
Održani izbori za Europski parlament - imenovano novo rukovodstvo u <i>Strasbourg</i>	6
Europski parlament potvrdio novi saziv Europske komisije	6
Svečanom ceremonijom u Parlamentarnoj skupštini BiH otvoren EU <i>twinning</i> projekt podrške parlamentima u BiH u poslovima europskih integracija	7
Helsinki na čelu Vijeća Europske unije nastavlja podržavati politiku proširenja na Zapadni Balkan	8
Johann Sattler imenovan za novog voditelja Delegacije Europske unije u BiH i posebnog predstavnika EU u BiH	8
Zaključci Vijeća Europske unije o Bosni i Hercegovini	9
Europska unija bez suglasnosti o pitanju proširenja na Zapadni Balkan	9
Održana deveta Konferencija predsjednika parlamenata zemalja Jugoistočne Europe	10
Aktivnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine	12
Aktivnosti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine	14
Aktivnosti Narodne skupštine Republike Srpske	16
Aktivnosti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine	18
Najava događaja u vezi s EU-om u idućem tromjesečju	20
Leksikon nazivlja EU	21

U Rezoluciji EP o BiH za 2018. godinu naglašena potreba za postizanjem dogovora o Poslovniku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje

Europski parlament je 13. veljače 2019. usvojio Rezoluciju o Bosni i Hercegovini za 2018. godinu, u kojoj je konstatirano da je od sredine 2017. u zemlji znatno usporen proces usvajanja reformi povezanih s eurointegracijskim ambicijama države BiH.

Europski parlamentarci smatraju da je integracija u Europsku uniju sveobuhvatan proces koji zahtijeva političku volju, zajedničke napore svih sudionika i konsenzus o reformskoj agendi. Deklarativna predanost europskom putu mora biti usklađena s dosljednom provedbom reformi.

U Rezoluciji je izražena zabrinutost glede i dalje raširene korupcije, unatoč iskazanoj političkoj volji za borbu protiv nje. Korupcija se, u navodima Rezolucije, odrazila i na opće izbore, kao i na predizbornoj kampanju u kojoj je prevladavala etnonacionalistička retorika usmjerena na pitanja podjela iz prošlosti, umjesto na svakodnevne potrebe i načine rješavanja problema s kojima se bosanskohercegovački građani svakodnevno suočavaju.

U vezi s izborima, u Rezoluciji se poziva na potrebu izmjena postojećih pravnih nedostataka u Izbornom zakonu BiH, posebno u području osiguranja zaštite ljudskih prava. Kao preduvjet za napredak u integracijskom procesu naglašena je potreba za postizanjem dogovora o poslovniku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje te istaknut značaj funkcioniranja demokratskih institucija.

U Rezoluciji je izraženo žaljenje zbog izostanka napretka u području slobode izražavanja i neovisnosti medija. Europski parlament primjećuje da je postignut određeni napredak u vezi s gospodarskim razvitkom i konkurentnošću, iako je zemlja još u fazi rane uspostave funkcionalne tržišne ekonomije. U Rezoluciji se pozitivno ocjenjuju svi naponi za uspostavom, održavanjem i razvojem dobrosusjedskih odnosa u regiji te shodno tome i potpisivanje brojnih bilateralnih dokumenata. Posebno je naglašeno da je zahtjev države Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji njezin strateški izbor, te da se on kao takav mora realizirati kroz konkretne rezultate na terenu.

Cijeli tekst Rezolucije Europskog parlamenta o BiH dostupan na: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0095_EN.html

Bosna i Hercegovina predala odgovore na dodatna pitanja iz Upitnika EK

Predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine Milorad Dodik uručio je 4. ožujka 2019. u Bruxellesu dodatne odgovore na pitanja iz Upitnika Europske komisije potpredsjednici Europske komisije i visokoj predstavnici Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federici Mogherini i povjereniku za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannesu Hahnu.

Bosanskohercegovačke institucije završile su odgovore na dodatnih 655 pitanja iz Upitnika Europske komisije koji su utvrđeni i usuglašeni u tijelima mehanizma koordinacije, a usvojeni na izvanrednoj sjednici Vijeća ministara BiH 24. veljače 2019. zajedno s Informacijom o tehničkom finaliziranju odgovora.

Odgovore na dodatna pitanja zatražila je Europska komisija 20. lipnja 2018. radi pojašnjenja odgovora na prvotnih 3.242 pitanja iz Upitnika, te uključivanje podataka iz 2017. godine koji ranije nisu mogli biti prikupljeni. Najveći broj pitanja odnosio se na Politički kriterij (106), poglavlje 14. Transportna politika (38), poglavlje 19. Socijalna politika i zapošljavanje (43), poglavlje 24. Pravda, sloboda i sigurnost (36), te Ekonomski kriterij (33). Ukupno je odgovoreno na 3.897. pitanja, a svi odgovori sadržani su na 23.000 stranica i na njih je odgovaralo 1.500 državnih službenika koji su bili podijeljeni u 35 skupina. Odgovaranje na dodatna pitanja dio je cjelokupnog procesa kojemu je cilj pripremiti

mišljenja o kandidatskom statusu BiH za članstvo u Europsku uniju, a u kojem će Europska komisija sastaviti detaljnu analizu stanja u zemlji i procjenu kompatibilnosti sustava BiH s postojećim sustavom i vrijednostima u Europskoj uniji i njezinim članicama, te dati ocjenu spremnosti države BiH da prijeđe u sljedeću fazu odnosa s EU-om.

Usvojeno mišljenje Europske komisije o kandidatskom statusu BiH za članstvo u EU

Povjerenik za europsku politiku susjedstva i proširenje Johannes Hahn predstavio je 29. svibnja 2019. Izvješće o kandidatskom statusu zemalja za članstvo u Europskoj uniji, uključujući i Bosnu i Hercegovinu. U sklopu Izvješća koje se odnosi na Bosnu i Hercegovinu objavljeno je i Mišljenje o zahtjevu BiH za članstvo u Europskoj uniji, čiji je sastavni dio i Analitičko izvješće (Izvješće je dostupno na: <https://europa.ba/wp-content/uploads/2019/06/Analitički-izvještaj-Mišljenje-Komisije-o-zahtjevu-Bosne-i-Hercegovine-za-članstvo-u-Evropskoj-uniji.pdf>)

Europska komisija smatra da bi se pregovori za pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji trebali otvoriti kada zemlja postigne potreban stupanj usklađenosti s kriterijima za članstvo, a posebno s političkim kriterijima iz Kopenhagena kojima se zahtijeva stabilnost institucija koje osobito jamče demokraciju i vladavinu prava. Bosna i Hercegovina morat će temeljito poboljšati svoj zakonodavni i institucionalni okvir kako bi se osiguralo ispunjavanje sljedećih ključnih prioriteta:

Demokracija/ funkcioniranje

1. Osigurati provođenje izbora u skladu s europskim standardima tako što će provesti mjerodavne preporuke OEES-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije, osigurati transparentnost financiranja političkih stranaka i održati lokalne izbore u Mostaru.
2. Osigurati vidljive rezultate kad je u pitanju funkcioniranje mehanizma koordinacije o pitanjima koja se odnose na EU na svim razinama, uključujući i pripremu i usvajanje nacionalnog programa za usvajanje *acquisa*.
3. Osigurati pravilno funkcioniranje Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje.
4. Temeljno unaprijediti institucionalni okvir, uključujući i na ustavnoj razini, kako bi se:
 - a) osigurala pravna sigurnost u smislu podjele nadležnosti između razina vlasti;
 - b) uvela klauzula o zamjeni kako bi se državi nakon pristupanja omogućilo privremeno ostvarivanje nadležnosti drugih razina vlasti radi sprječavanja i otklanjanja povreda prava EU;
 - c) zajamčila neovisnost pravosuđa, uključujući i njegovu samostalnu instituciju (VSTV);
 - d) reformirao Ustavni sud, uključujući i rješavanje pitanja međunarodnih sudaca i osiguralo provođenje njegovih odluka;
 - e) zajamčila pravna sigurnost, uključujući i uspostavom pravosudnog tijela kojemu bi bilo povjereno osiguranje dosljednog tumačenja prava u cijeloj Bosni i Hercegovini;
 - f) osigurala jednakost i nediskriminacija građana, posebno postupanje prema presudi Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Sejdić i Finci*;
 - g) osiguralo utemeljenost svih tijela uprave zadužena za provedbu *acquisa* isključivo na profesionalizmu i uklanjanje prava veta u procesu donošenja odluka, u skladu s *acquisem*.
5. Poduzeti konkretne korake na unapređenju okruženja pogodnog za pomirenje kako bi se prevladalo naslijeđe rata.

Vladavina prava

6. Unaprijediti funkcioniranje pravosuđa usvajanjem novih zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću i sudovima BiH u skladu s europskim standardima.
7. Jačati prevenciju i borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, uključujući i protiv pranja novca i terorizma, prvenstveno:
 - a) usvajanjem i provođenjem propisa o sukobu interesa i zaštiti zviždača;

- b) osiguranjem djelotvornog funkcioniranja i koordinacije tijela za borbu protiv korupcije;
 - c) usklađivanjem zakonodavstva i jačanjem kapaciteta za javne nabave;
 - d) osiguranjem učinkovite suradnje između tijela za provedbu zakona i s tužiteljstvima;
 - e) demonstriranjem napretka u ostvarivanju rezultata proaktivnih istraga, potvrđenih optužnica, kaznenih progona i pravomoćnih osuđujućih presuda u predmetima organiziranog kriminala i korupcije, uključujući i one na visokoj razini;
 - f) depolitiziranjem i restrukturiranjem javnih poduzeća i osigurnjem transparentnosti procesa privatizacije.
8. Osigurati učinkovitu koordinaciju upravljanja granicama i kapacitetima za upravljanje migracijama na svim razinama i osigurati funkcioniranje sustava azila.

Temeljna prava

9. Jačati zaštitu prava svih građana, posebno osiguranjem provedbe zakona o nediskriminaciji i o rodnoj ravnopravnosti.
10. Osigurati pravo na život i zabranu mučenja, posebno
 - (a) ukidanjem upućivanja na smrtnu kaznu u Ustavu Republike Srpske i
 - (b) imenovanjem nacionalnog mehanizma za sprječavanje mučenja i nečovječnog postupanja.
11. Osigurati poticajno okruženje za civilno društvo, posebno poštujući europske standarde o slobodi udruživanja i slobodi okupljanja.
12. Jamčiti slobodu izražavanja i medija i zaštitu novinara, posebno:
 - (a) osiguranjem odgovarajućeg sudskog procesuiranja predmeta prijetnji i uporabe nasilja nad novinarima i medijskim djelatnicima, i
 - (b) osiguranjem financijske održivosti sustava javnih RTV servisa.
13. Unaprijediti zaštitu i inkluziju ranjivih skupina, posebno osoba s invaliditetom, djece, LGBTI osoba, pripadnika romske zajednice, protivorenika, migranata i tražitelja azila, kao i raseljenih osoba i izbjeglica u cilju zatvaranja Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma.

Reforma javne uprave

14. Završiti potrebne korake u reformi javne uprave s ciljem unapređenja cjelokupnog funkcioniranja javne uprave osiguranjem profesionalne i depolitizirane državne službe i koordiniranim pristupom u kreiranju politika u cijeloj zemlji.

Komisija potiče Bosnu i Hercegovinu, na svim razinama vlasti, da usuglasi i realizira socio-ekonomske reformske mjere, u skladu sa strateškim smjericama Programa ekonomskih reformi. Komisija također poziva BiH da nastavi regionalnu suradnju i jačanje bilateralnih odnosa sa susjednim zemljama, uključujući i sklapanjem sporazuma o granici i zalaganjem za trajno pomirenje na Zapadnom Balkanu. Komisija preporučuje Vijeću da razmotri Mišljenje i poduzme aktivnosti u vezi s navedenim ključnim prioritetima nakon formiranja vlasti u BiH. Komisija će pratiti napredak BiH unutar institucionalnog okvira Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i nastaviti će pružati financijsku potporu BiH u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći. Komisija će podnijeti izvješće o BiH kao dio Paketa proširenja 2020. godine u kojem će se analizirati provođenje navedenih ključnih prioriteta u svjetlu idućih koraka BiH na putu k EU.

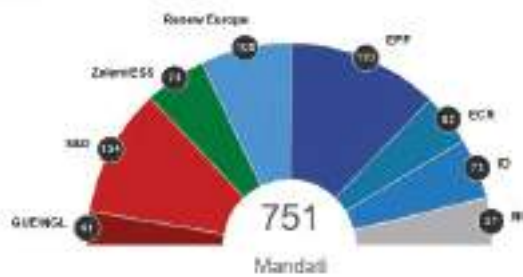
Cijeli tekst priopćenja Komisije Europskom parlamentu i Vijeću - Mišljenje Komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU dostupan na: <https://europa.ba/wp-content/uploads/2019/06/Mišljenje-Komisije-o-zahtjevu-Bosne-i-Hercegovina-za-članstvo-u-Evropskoj-uniji.pdf>

Održani izbori za Europski parlament - imenovano novo rukovodstvo u Strasbourgu

Izbori za članove devetog saziva Europskog parlamenta u mandatu 2019. - 2024. održani su od 23. do 26. svibnja 2019. godine. Glasnogovornik Europskog parlamenta Jaume Duch Guillot saopćio je da je izlaznost birača blizu 51%, što je najveća izlaznost od prvih izbora održanih 1979. godine.

Na osnovi rezultata izbora, u novom sazivu Europskog parlamenta formirani su sljedeći zastupnički klubovi: Klub zastupnika Europske narodne stranke (kršćanski demokrati) - 182 zastupnička mjesta; S&D- Klub zastupnika Progresivnog saveza socijalista i demokrata - 154 zastupnička mjesta, ECR – Europski konzervativci i reformisti - 62 zastupnička mjesta, Renew Europe Group - 108 zastupničkih mjesta, GUE/NGL - Konfederalni klub zastupnika Ujedinjene

Europski parlament: 2019 - 2024.

Klubovi zastupnika u Europskom parlamentu	Broj mandata	% mandata
EPP - Klub zastupnika Europske narodne stranke (kršćanski demokrati)	182	24,22%
S&D - Klub zastupnika Progresivnog saveza socijalista i demokrata u Europskom parlamentu	154	20,51%
RENEW EUROPE - Renew Europe group	108	14,38%
ZELENI/ESS - Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza	74	9,85%
ID - Identitet i Demokracija	73	9,72%
ECR - Europski konzervativci i reformisti	62	8,27%
GUE/NGL - Konfederalni klub zastupnika Ujedinjene nacije (levice) / Nordijske zelene (levice)	61	8,14%
NI - Nezavisni zastupnici	57	7,59%

europske ljevice i Nordijske zelene ljevice - 41 zastupničko mjesto, Zeleni/ESS-Klub zastupnika Zelenih/ Europskog slobodnog saveza - 74 zastupnička mjesta, Identitet i demokracija - 73 zastupnička mjesta i Nezavisni zastupnici - 57 zastupničkih mjesta.

Iako su tradicionalne stranke desnog i lijevog centra ostvarile relativno dobre rezultate na izborima u Europskom parlamentu, one nemaju većinu kao što je to bio slučaj u prethodnim sazivima, a što će dovesti do stvaranje novih koalicija, u prvom redu s predstavnicima stranaka Zelenih, kako bi se ostvarila prednost u političkom odlučivanju. Statistički pokazatelji rezultata izbora ukazali su i na porast popularnosti krajnjih desničarskih i populističkih stranaka u državama članicama EU-a, međutim s još nedovoljnom snagom u konačnom donošenju političkih odluka u Europskom parlamentu.

Prva plenarna sjednica novog saziva Europskog parlamenta održana je 2. srpnja 2019. u Strasbourgu na kojoj je, u drugome krugu glasovanja, za predsjednika ove institucije izabran David Maria Sassoli, kandidat Progresivnog saveza socijalista i demokrata (S&D). Izabrano je i 14 potpredsjednika Europskog parlamenta te pet kvestora odgovornih za administrativna i financijska pitanja koja se izravno odnose na zastupnike i njihove uvjete rada u skladu sa smjernicama predsjedništva Parlamenta.

Europski parlament potvrdio novi saziv Europske komisije

Novi saziv Europskog parlamenta je na sjednici održanoj 16. srpnja 2019., na prijedlog Europskog vijeća, imenovao novu predsjednicu Europske komisije Ursulu von der Leyen. Europski parlamentarci su na plenarnom zasjedanju, održanom 27. studenog 2019., glasovali za davanje mandata cijelom novom sazivu Europske komisije. Tim Ursule von der Leyen podržale su najveće političke skupine u Europskom parlamentu - Europska narodna stranka, socijaldemokrati i liberali, dok je skupina Zelenih ostala suzdržana. Europska komisija, koju predvodi predsjednica Ursula von der Leyen, započeo je svoj petogodišnji mandat 1. prosinca 2019.

U novom sastavu Europske komisije dogovoreno je da će se zemljama Zapadnog Balkana u kontekstu europskih integracija baviti dosadašnji ministar vanjskih poslova Kraljevine Španjolske Josep Borell, koji je imenovan za visokog predstavnika Europske unije za vanjsku politiku i sigurnost, što je dužnost koju je dosad obnašala Federica Mogherini.

Svečanom ceremonijom u Parlamentarnoj skupštini BiH otvoren EU twinning projekt podrške parlamentima u BiH u poslovima europskih integracija

U Parlamentarnoj skupštini BiH je 27. lipnja 2019. održana svečanost otvaranja *twinning* projekta Europske unije pod nazivom "Osnaživanje i nastavak podrške parlamentima BiH u poslovima europskih integracija". Ovaj projekt, koji će u iduće dvije godine obuhvatiti Parlamentarnu skupštinu BiH, Parlament Federacije BiH, Narodnu skupštinu RS-a, Skupštinu Brčko distrikta BiH, kao i kantonalne skupštine, provest će konzorcij kojeg će činiti Narodna skupština Mađarske, Parlament Austrije i Hrvatski sabor. U provođenju ovoga projekta, vrijednog 2,3 milijuna eura, sudjelovat će i predstavnici parlamenata Belgije, Češke Republike, Francuske, Portugala i Slovačke, kao i više od 60 stručnjaka iz država članica Europske unije.

U obraćanju nazočnima predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Bakir Izetbegović istaknuo je ključnu ulogu zakonodavnih tijela Bosne i Hercegovine u ostvarivanju prioriteta i zadaća koje su postavljeni pred našu zemlju u nedavno objavljenom Mišljenju o zahtjevu BiH za članstvo u Europskoj uniji. Predsjedatelj Izetbegović poručio je da će se Parlamentarna skupština BiH u idućem razdoblju snažno usredotočiti na dvije vrste zadataka - osiguranje djelotvorne prakse i pravila za usklađivanje zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i uspostavu snažnog političkog nadzora nad cjelokupnim procesom europskih integracija BiH. Naglašavajući značaj provođenja ovoga projekta, Izetbegović je rekao da će iskustva zakonodavnih institucija Mađarske, Austrije i Hrvatske biti dragocjena za sve parlamente u BiH, a posebno za Parlamentarnu skupštinu BiH kao najvišu zakonodavnu instituciju naše zemlje.

U vezi s ulogom entitetskih parlamenata u ovom *twinning* projektu, govorili su predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Elvir Karajbić i potpredsjednica Narodne skupštine RS-a Sonja Karadžić Jovičević. Predsjedatelj Karajbić izrazio je zahvalnost predstavnicima EU-a i podršku *twinning* projektu, te spremnost i opredjeljenost Zastupničkog doma za europski put BiH s ciljem ubrzanja procesa integriranja naše zemlje u EU.

U obraćanju nazočnima potpredsjednica Karadžić Jovičević rekla je kako je sad posve jasno da proces europskih integracija nije vlasništvo samo jedne razine vlasti. Istaknula je kako disperzija tog procesa na entitetske i kantonalne parlamente pokazuje da proces europskih integracija pripada i njima, ali je najvažnije i svim građanima BiH. Kazala je da je Narodna skupština RS-a preuzela veći dio preporuka prethodnog *twinning* projekata i uključila ih u novi Poslovnik o radu, koji je usvojen prije dvije godine. „Također, Narodna skupština RS-a ostaje privržena svojoj ulozi u pružanju podrške institucijama Republike Srpske u procesu pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji“, naglasila je Sonja Karadžić Jovičević.

Nazočnima su se tijekom svečanosti obratili i zamjenik predsjednika Narodne skupštine Mađarske Istvan Jakab, predsjednik stalnog Pododbora za europske poslove Nacionalnog vijeća Parlamenta Austrije Reinhold Lopatka, predsjednik Odbora za europske poslove Saveznog vijeća Parlamenta Austrije Christian Buchmann i predsjednik Odbora za europske poslove Hrvatskog sabora Domagoj Ivan Milošević, koji su naglasili da će te zemlje nastaviti snažno podržavati Bosnu i Hercegovinu na putu k Europskoj uniji, kao i da će timovi stručnjaka ovih zemalja u sklopu *twinning* projekta prenijeti parlamentima BiH iskustva i standarde u obavljanju poslova u vezi s procesom europskih integracija.

Voditelj Sekcije operacija za pravosuđe, unutarnje poslove i reformu javne uprave u Delegaciji Europske unije u BiH Nicolas Bizel rekao je da su odnosi BiH i EU ušli u intenzivniju fazu, naglasivši značaj *twinning* projekta u uspostavljanju bliskih odnosa i kontakata između parlamenata u BiH i parlamenata država članica EU-a.

Ovo je treći *twinning* projekt koji provodi Europska unija u parlamentima BiH. Prethodni projekti rezultirali su potpisivanjem Mehanizma suradnje među parlamentima u BiH u poslovima europskih integracija i formiranjem posebnih jedinica za EU u tajništvima parlamenata sa zadaćom nastavka komunikacije i suradnje s institucijama EU, kao i nastavkom provođenja projekata EU u parlamentima BiH.

Helsinki na čelu Vijeća EU nastavlja podržavati politiku proširenja na Zapadni Balkan

Nakon što je predsjedanje Vijećem Europske unije pripalo Finskoj 1. srpnja 2019., finški premijer Anti Rinne je u Europskom parlamentu, prilikom predstavljanja aktivnosti predsjedanja Vijećem, najavio da će ova zemlja nastaviti podržavati politiku proširenja na Zapadni Balkan. Službeno stajalište Finske o pitanju politike proširenja Europske unije prema zemljama Zapadnog Balkana potvrdio je i povjerenik za europsku politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn, ističući da prioritetni smjer finskog političkog djelovanja proizlazi iz dugoročnih ciljeva i zajedničkog programa Rumunjske, Finske i Hrvatske koje se rotiraju na dužnosti predsjedanja Vijećem EU-a svakih šest mjeseci u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 30. lipnja 2020., te na osnovi kojih se pripremaju pojedinačni detaljni šestomjesečni programi predsjedanja Vijećem.

U svome obraćanju europskim parlamentarima finški premijer je istaknuo da su glavni prioriteti finskog predsjedanja Vijećem Europske unije promicanje globalnog liderstva Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena, jačanje vladavine prava u Europi, te konkurentnija

i socijalno osjetljivija Europska unija. Osim toga, Rinne je istaknuo da će Finska raditi na većoj konkurentnosti Europske unije, jačanju jedinstvenog tržišta, promicanju slobodne trgovine i korištenju potencijala koje pružaju istraživanja, razvoj, inovacije i digitalizacija. Kako bi se povećao broj kvalificiranih radnika, potrebno je povećati broj žena na tržištu rada, a što podrazumijeva da Europska unija i države članice nastave promicati ravnopravnost spolova u poslovnom životu te, u skladu s tim, unaprjeđuju politike javnog zdravlja i poboljšavaju uvjete rada. "Budućnost Unije trebala bi biti socijalno, ekonomski i ekološki održiva Europa", rekao je finški premijer, naglasivši da slogan finskog predsjedanja Vijećem jasno izražava taj cilj - *Održiva Europa, održiva budućnost*.

Jedan od važnih prioriteta kojemu će Finska pridati posebnu pozornost su hibridne prijetnje i drugi sigurnosni izazovi. Nakon Finske predsjedanje Vijećem EU-a preuzima Hrvatska 1. siječnja 2020. godine. (više informacija na:

<https://um.fi/council-of-europe-finlands-presidency-2018-2019>)

Johann Sattler imenovan za novog voditelja Delegacije Europske unije u BiH i posebnog predstavnika EU u BiH

Vijeće Europske unije imenovalo je veleposlanika Johanna Sattlera na dužnost posebnog predstavnika EU u BiH i voditelja Delegacije EU u BiH, koji je 1. rujna 2019. preuzeo ovu dužnost od švedskog diplomata Larsa-Gunnara Wigemarka. Sattlerov mandat temelji se na ciljevima politike Europske unije u BiH, a to su: stalni napredak u procesu stabilizacije i pridruživanja, osiguranje stabilne, održive, mirne, multietničke i ujedinjene zemlje koja mirno surađuje sa svojim susjedima te osiguranje da zemlja ide naprijed prema članstvu u Uniji nakon objave Mišljenja Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u EU.

Iz životopisa Johanna Sattlera doznajemo da je diplomirao i magistrirao političke znanosti i slavenske jezike na Sveučilištu u Innsbrucku 1994. godine, te je završio poslijediplomski studij iz naprednih međunarodnih studija na Sveučilištu u Beču 2008. godine. U svome prethodnom iskustvu veleposlanik Sattler se posebno usredotočio na Zapadni Balkan. U Ministarstvu vanjskih poslova Austrije počeo je raditi 1996. godine u Odjelu za ljudska prava. Promatračkoj misiji Europske zajednice priključuje se 1997. godine, u sklopu koje biva angažiran u Sarajevu i Tirani. U skorije vrijeme, radio je kao voditelj Odjela za Zapadni Balkan pri Direkciji za istočnu i jugoistočnu Europu u Ministarstvu vanjskih poslova Austrije. U Albaniji je preuzeo veleposlaničku dužnost 2016. godine. Rođen je 1969. godine u Austriji. Uz materinji njemački jezik, veleposlanik Sattler tečno govori engleski i ruski, te poznaje bosanski/hrvatski/srpski i albanski jezik. Više informacija na: <https://www.consilium.europa.eu/media/40475/curriculum-vitae-johann-sattler.pdf>

Romeo Franz novi voditelj Delegacije Europskog parlamenta za odnose s BiH i Kosovom

Nijemac Romeo Franz, zastupnik stranke Zeleni, imenovan je 26. rujna za novog voditelja Delegacije Europskog parlamenta za odnose s Bosnom i Hercegovinom i Kosovom. Franzu je to drugi mandat u Europskom parlamentu, a na novoj dužnosti naslijedio je hrvatskog europarlamentarca Tonina Piculu. U svojstvu predsjedatelja Delegacije, Franz će supredsjedati Parlamentarnim odborom za stabilizaciju i pridruživanje (POSP), dok će drugi supredsjedatelj biti iz Parlamentarne skupštine BiH.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje, koji čini jednak broj članova Europskog parlamenta i Parlamentarne skupštine BiH, zajednički je instrument Europskog parlamenta i Parlamentarne skupštine BiH za provođenje parlamentarne dimenzije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te je njegova uspostava obveza Bosne i Hercegovine iz SSP-a. Konstituiran je zajedničkom sjednicom članova Delegacije Europskog parlamenta za odnose s BiH i Kosovom te članova Zajedničkog povjerenstva za europske integracije PSBiH u Sarajevu početkom studenoga 2015. godine, ali faktički nikad nije profunkcionirao.

Imenovani novi posebni izvjestitelj Europskog parlamenta za BiH i novi povjerenik za proširenje EU

Portugalac Paulo Rangel izabran je 22. listopada za novog posebnog izvjestitelja Europskog parlamenta za Bosnu i Hercegovinu, a na toj dužnosti naslijedio je Cristiana Dan Predu. Rangel je član Europskog parlamenta od 2009. godine i jedan je od potpredsjednika Europske narodne stranke. Funkcija posebnog izvjestitelja iznimno je važna za BiH u institucijama EU, jer se njegova izvješća uglavnom usvajaju u najvišoj europskoj zakonodavnoj instituciji.

Također, europski zastupnici u Vanjskopolitičkom odboru Europskog parlamenta potvrdili su 18. studenog imenovanje Olivera Varhelyia za novog europskog povjerenika za proširenje i susjedsku politiku, koji ovu dužnost preuzima od Johannes Hana. Varhelyi je u svome obraća-

nju Europskom parlamentu kazao da je pridruživanje zemalja Zapadnog Balkana Europskoj uniji jedan od prioriteta, te mu je cilj da bar jedna zemlja sa Zapadnog Balkana postane članica EU do kraja njegovog petogodišnjeg mandata. Govoreći o Bosni i Hercegovini, kazao je da je naša zemlja napravila određene pomake na svome europskom putu, naglašavajući hitnost reforme pravosuđa, kao i rješavanje migrantske krize. Varhelyi je potvrdio da će Europska komisija početkom 2020. predstaviti sugestije za proces pridruživanja kako bi se ojačao pregovarački proces. Za prioritete zemalja Zapadnog Balkana naveo je borbu protiv korupcije i gospodarski razvitak. Varhelyi je po struci pravnik i prethodno obnašao dužnost mađarskog veleposlanika u EU-u.

Zaključci Vijeća Europske unije o Bosni i Hercegovini

Vijeće Europske unije je na zasjedanju održanom 14. listopada 2019. donijelo četiri zaključka o Bosni i Hercegovini:

1. Vijeće ponovno ističe svoju nedvojbenu predanost europskoj perspektivi Bosne i Hercegovine kao jedinstvene, ujedinjene i suverene zemlje. Uzimajući u obzir da od prošlogodišnjih općih izbora u Bosni i Hercegovini još nisu formirane vlade na državnoj i razini Federacije BiH, Vijeće ponavlja svoj poziv Bosni i Hercegovini da u interesu svih građana, bez daljnje odgode, nastavi osnivanje i rad vlada. Vijeće podsjeća na to da je za napredak na putu prema EU potrebno učinkovito provesti reforme. Osim toga, Vijeće podsjeća na zaključke iz lipnja 2019. godine, u kojima je primljeno k znanju Mišljenje Europske komisije.
2. Vijeće pozdravlja nastavak operacije Althea, koja je nakon strateških preispitivanja 2017. i 2019. ponovno usmjerena na svoj glavni mandat, pri čemu je kolektivno osposobljavanje ostalo jedna od njezinih zadaća. U tom smislu, kao dio ukupne strategije EU za Bosnu i Hercegovinu, Vijeće potvrđuje spremnost EU da u ovoj

fazi nastavi provoditi izvršni mandat operacije Althea u pružanju podrške vlastima Bosne i Hercegovine da očuvaju sigurno i zaštićeno okruženje pod obnovljenim mandatom UN-a.

3. Vijeće sa zanimanjem očekuje predstavljanje sljedećeg strateškog preispitivanja u 2021. godini kao temelja za rasprave s državama članicama o zadaćama EUFOR-a i opcijama za budućnost operacije, imajući pritom na umu potrebu za podupiranjem napretka Bosne i Hercegovine u procesu integracije u EU i uzimajući u obzir sigurnosno stanje na terenu.
4. Vijeće prepoznaje važnost daljnje koordinacije EUFOR-ove operacije Althea s drugim međunarodnim akterima na terenu. Europska unija istodobno i dalje potiče vlasti Bosne i Hercegovine da, uz podršku međunarodne zajednice, ubrzaju svoje napore usmjerene na zbrinjavanje viška streljiva, oružja i eksplozivnih naprava te na deminiranje.

Zaključci su dostupni na: <http://europa.ba/?p=66070>, a korišten je prijevod Delegacije EU u BiH.

Europska unija bez suglasnosti o pitanju proširenja na Zapadni Balkan

Pitanje proširenja na zemlje Zapadnog Balkana odgođeno je do svibnja 2020. godine kada će se o njemu raspravljati na sastanku na vrhu EU - Zapadni Balkan u Zagrebu.

O otvaranju pristupnih pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom razgovarano je na sastanku ministara vanjskih poslova Europske unije u Luksemburgu i na sastanku na vrhu šefova država i vlada Europske unije u *Bruxellesu*. Zaključeno je da će odgoditi raspravu o ovome pitanju, kao i dogovor o budućoj europskoj perspektivi Zapadnog Balkana, do proljeća 2020. godine.

Na sastanku ministara vanjskih poslova Europske unije, održanom 15. listopada 2019. u Luksemburgu, države članice nisu uspjele postići suglasnost u vezi s otvaranjem pristupnih pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom. Neusvajanje zajedničkih zaključaka posljedica je stajališta francuskog predsjednika Emmanuela Macrona, koji je stavio veto na bilo kakvu odluku o proširenju dok se u cjelini ponovo ne preispita sam pregovarački proces. Francuska je, naime, zatražila da pristup procesu proširenja treba biti još oštriji, a ključni element je promjena, odnosno revizija metodologije o tome kako će se pregovori odvijati. Uz ostalo, predviđa se i mogućnost nazatka u pregovorima ako zemlje koje pregovaraju ne pokažu konkretan napredak u potrebnim reformama, s posebnim naglaskom na vladavinu prava. Francuska je od Europske komisije zatražila da do ožujka 2020. godine izradi strategiju s konkretnim prijedlozima za provođenje ove nove metodologije, te da izvijesti o stvarnoj primjeni reformi u svakoj zemlji koja je u procesu proširenja.

O pitanju proširenja zemalja Zapadnog Balkana razgovarano je i na sastanku na vrhu šefova država i vlada Europske unije, održanom u *Bruxellesu* 17. i 18. listopada 2019., a na prijedlog Donalda Tuska, predsjednika Europskog vijeća. Iako je većina država članica bila za to donošenje pozitivne odluke o otvaranju pristupnih pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom, ipak nije došlo do usuglašava-

nja jedinstvenog stava zbog ponovnog odbijanja Francuske da se to pitanje razmatra, odnosno protivljenja Danske, Nizozemske i Španjolske otvaranju pristupnih pregovora za Albaniju. Države članice su stoga pokušale razmotriti i opciju razdvajanja početka pristupnih pregovora, odnosno uputiti pozitivan signal Sjevernoj Makedoniji, ali je Francuska i tom prilikom ostala pri stavu da obje zemlje nisu ispunile uvjete za početak pregovora, te da cijeli pregovarački proces treba reformirati prije nastavka integracija zemalja koje teže postati punopravnim članicama Europske unije. Predsjednik Europskog parlamenta David-Maria Sassoli izrazio je žaljenje zbog odluke donesene u najvišem političkom tijelu EU, ali i dao ohrabrenje i podršku europskoj perspektivi Zapadnog Balkana zajedno s Johannesom Hahnom, povjerenikom EU za politiku susjedstva i pregovore o proširenju, koji je također ostao pri stavu da europska integracija Zapadnog Balkana i dalje ostaje važna strateška politika Unije.

U usvojenom zaključku Europskog vijeća o pitanju proširenja naglašava se da će ponovno razmotriti pitanje proširenja prije sastanka na vrhu EU-a i zemalja Zapadnog Balkana u Zagrebu u svibnju 2020. godine.

(svi usvojeni zaključci sa sastanka Europskog vijeća dostupni su na: <https://www.consilium.europa.eu/media/41134/17-18-euco-final-conclusions-hr.pdf>)

Tonino Picula imenovan za izvjestitelja Europskog parlamenta za Zapadni Balkan

Hrvatski europarlamentarac Tonino Picula imenovan je 27. studenog 2019. izvjestiteljem Europskog parlamenta za preporuke o Zapadnom Balkanu. Njegova uloga će, kako se navodi, biti izrada preporuka Europskog parlamenta Europskom vijeću i Europskoj komisiji, s ciljem otvaranja pretpristupnih pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom i davanja novog zamaha procesu proširenja. Jedna od glavnih tema i izazova kojima će se Picula baviti u tom izvješću bit će pronalaženje konsenzusa u Europskom vijeću, a u pogledu procesa širenja na zemlje Zapadnog Balkana.

Održana 9. konferencija predsjednika parlamenata zemalja Jugoistočne Europe

Predsjednici parlamenata zemalja Jugoistočne Europe i Višegradske skupine u Budimpešti potpisali Izjavu o proširenju Europske unije

Deveta konferencija predsjednika parlamenata zemalja Jugoistočne Europe, koju svake dvije godine organizira Parlament Mađarske, održana je 4. studenoga 2019. u Budimpešti. Tema ovogodišnje konferencije bila je politika proširenja Europske unije.

Konferenciji je, u ime entiteta Federacije Bosne i Hercegovine, bio nazočan predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Mirsad Zaimović, a u ime entiteta Republika Srpska, predsjednik Narodne skupštine RS-a Nedeljko Čubrilović. U radu konferencije sudjelovali su i predsjednici regionalnih parlamenata Albanije, Crne Gore, Češke, Poljske, Sjeverne Makedonije, Slovačke, Srbije i Vojvodine.

Konferenciju je otvorio predsjednik Parlamenta Mađarske László Kövér i premijer Viktor Orban. Predsjednik Kövér ponovio je spremnost Mađarske da pruži podršku i pomoć Bosni i Hercegovini na njezinom putu k Europskoj uniji.

Tijekom konferencije predstavljena su izvješća država članica Višegradske skupine, koju je premijer Orban ocijenio najuspješnijom političkom formacijom u Europskoj uniji.

Na konferenciji je usvojena i Budimpeštanska izjava o proširenju EU, kojom predsjednici parlamenata naglašavaju važnost proširenja Europske unije i zalaganje za pristup pružanja mogućnosti svakoj zemlji u regiji da napreduje na osnovi vlastitih zasluga, s krajnjim ciljem da postane članicom EU. U Izjavi je skrenuta pozornost šefovima država članica na činjenicu da je ključ uspjeha i prosperiteta EU-a jasno opredjeljenje

sadržano u članku 49. Ugovora o Europskoj uniji, u kojem se kaže da se sve europske zemlje mogu pridružiti EU pod uvjetom da dijele iste vrijednosti. "Politika proširenja bila je jedna od najuspješnijih politika EU. Europska unija treba ostati otvorena prema onim zemljama koje dijele zajedničke vrijednosti koje su u osnovi EU i spremne su prilagoditi se njezinim standardima. Stoga se mora ojačati ova politika, koja se nažalost usporila nakon posljednjeg sastanka Europskog vijeća", istaknuto je u Izjavi. "Pristupanje zemalja Jugoistočne Europe Europskoj uniji, dodaje se, ne samo da utječe na sigurnost, stabilnost i prosperitet same regije već i na cijeli kontinent. Predsjednici smatraju povijesnom pogreškom to što na posljednjem sastanku Europskog vijeća nije mogla biti donesena odluka o početku pregovora o pristupanju s dvjema zemljama kandidatkinjama koje su ispunile tražene uvjete", piše u Izjavi. Predsjednici pozivaju političke čelnike država članica EU da učine sve što mogu kako bi što prije donijeli odluku o početku pregovora o pristupanju s Albanijom i Sjevernom Makedonijom.

Predsjednici parlamenata pozvali su predsjednika Parlamenta Mađarske da proslijedi Izjavu predsjedniku Europskog vijeća, predsjedatelju Vijeća EU, predsjednicima Europskog parlamenta i Europske komisije, kao i svim predsjednicima nacionalnih parlamenata država članica Europske unije.

Tekst Budimpeštanske izjave možete pogledati na:

<https://predstavnickidom-pfbih.gov.ba/bs/page.php?id=2052>

Okrugli stol na visokoj razini o procesu europskih integracija Zapadnog Balkana u Bruxellesu

Vrata Europske unije ostaju otvorena za BiH

Predsjedateljica Kluba hrvatskoga naroda u Domu naroda PSBiH Lidija Bradara i predsjedatelj Kluba bošnjačkoga naroda u Domu naroda PSBiH Asim Sarajlić sudjelovali su 3. i 4. prosinca 2019. u Bruxellesu na okruglom stolu o procesu europskih integracija Zapadnog Balkana i na sastanku članova Odbora za vanjske poslove Europskog parlamenta (AFET) s izaslanstvima parlamenata država članica Europske unije i zemalja Zapadnog Balkana. Okrugli stol, koji je organizirao AFET, uvodnim izlaganjem otvorio je predsjednik Europskog parlamenta David-Maria Sassoli, koji je, potvrđujući europsku perspektivu zemalja regije, naglasio da je za Europski parlament vrlo bitno nastaviti proces pristupnih pregovora sa zemljama Zapadnog Balkana.

Sudionicima sastanka obratio se visoki predstavnik EU za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell, koji je u svome govoru pružio punu podršku europskoj perspektivi i nastavku procesa proširenja EU na zemlje Zapadnog Balkana.

Prema Borrellovim riječima, Zapadnom Balkanu ne može se uskratiti europska perspektiva, budući da, kako je rekao, mir i sigurnost u ovoj regiji istodobno znače i mir i sigurnost u EU. Parlamentarcima je poručio je da ne budu razočarani najnovijim događanjima unutar EU u vezi s procesom proširenja, te da nastave provoditi reforme i ispunjavati uvjete za punopravno članstvo u EU.

Bradara je izrazila nadu da će novo Vijeće ministara BiH biti imenovano do kraja prosinca. Istaknula je apsolutnu predanost svih ključnih političkih čimbenika u BiH europskoj perspektivi i procesu europskih integracija, te se zahvalila čelnicima Europskog parlamenta i drugih institucija EU na dugogodišnjoj prijatelj-

skoj podršci i zanimanju koje iskazuju za europsku perspektivu i budućnost Bosne i Hercegovine.

U raspravi o trenutačnim izazovima i izgledima za proširenje EU u budućnosti, europski dužnosnici su poručili da su vrata za integraciju BiH u EU otvorena. U isto vrijeme su pozvali na uspostavu vlasti u BiH na svim razinama bez ikakvih uvjetovanja i odgađanja, te naglasili kako očekuju nastavak reformi i primjenu preporuka iz Mišljenja Europske komisije.

U radu okruglog stola sudjelovali su i novoimenovani povjerenik EU za politiku susjedstva i proširenje Oliver Varhelyi te predsjedatelj Radne skupine AFET-a za Zapadni Balkan Tonino Picula.

Dužnosnici EU-a: Imenovanje Vijeća ministara otvara put za napredak Bosne i Hercegovine

Nakon što je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH 23. prosinca 2019. potvrdio imenovanje članova Vijeća ministara BiH, europski povjerenik za proširenje Oliver Varhelyi i visoki predstavnik EU-a Josep Borrell objavili su zajedničko priopćenje u kojem su pozdravili donošenje ove odluke.

U priopćenju je navedeno da imenovanje Vijeća ministara BiH otvara put za obnavljanje opredijeljenosti političkih stranaka za omogućavanje napretka zemlje na putu k Europskoj uniji.

- Naglašavamo hitnost angažmana koji treba provesti vlada na državnoj razini kako bi definirali, usvojili i proveli novi paket socijalnih i ekonomskih reformi u korist države i njezinih građana. Budući napredak zahtijeva punu posvećenost zakonodavne i izvršne vlasti na svim razinama - dodaje se u priopćenju.

Također je navedeno da je ovo odlučujući trenutak u odnosima između Europske unije i Bosne i Hercegovine nakon prihvatanja Mišljenja Komisije i njezinih 14 ključnih prioriteta na područjima vladavine zakona, temeljnih prava i reforme javne uprave.

- Nadolazeća 2020. bit će važna godina za Bosnu i Hercegovinu zbog održavanja lokalnih izbora, uključujući i Mostar - naglasili su Varhelyi i Borrell.

Studijski posjet Hrvatskom saboru

U sklopu *twinning* projekta "Podrška Europske unije parlamentima Bosne i Hercegovine u poslovima europskih integracija", 3. i 4. prosinca 2019. realiziran je studijski posjet Hrvatskom saboru u kojem su bili zaposlenici Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske i Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Cilj posjeta bio je upoznati osoblje parlamentarnih jedinica za europske integracije s poslovima sličnih jedinica odgovornih za koordi-

naciju poslova vezanih uz Europsku uniju. Tom prilikom su im predstavljeni ustroj i rad Ureda za međunarodne i europske poslove te Odbora za europske poslove Hrvatskog sabora. Za vrijeme studijskog posjeta organiziran je i sastanak u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske na kojem je predstavljen rad Sektora za COREPER I, Sektora za europsko pravo te Službe za države u procesu pristupanja EU i Službe za kandidate i potencijalne kandidate za EU, a poseban je naglasak stavljen na hrvatsko predsjedanje EU-om.

Krišto, Špirić i Sobotka podržali sudjelovanje dužnosnika Austrije u twinning projektu

Zamjenica predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto i zamjenik predsjedatelja Doma naroda PSBiH Nikola Špirić razgovarali su u *Strasbourg*u 25. listopada 2019. s predsjednikom Nacionalnog vijeća Republike Austrije Wolfgangom Sobotkom. Tijekom susreta izraženo je obostrano zadovoljstvo odličnom suradnjom parlamenata u BiH i Austrije. U vezi s tim su obje strane podržale sudjelovanje dužnosnika u Nacionalnom vijeću Austrije u provođenju *twinning* projekta "Osnaživanje i nastavak podrške parlamentima BiH u poslovima europskih integracija". Sobotka je naglasio da će njegova zemlja nastaviti pružati snažnu podršku procesu europskih integracija, unatoč tome, kako je rekao, što se Francuska i još neke europske zemlje protive nastavku procesa proširenja EU. Najavljujući da će Nacionalno vijeće Austrije početkom iduće godine organizirati veliku konferenciju posvećenu izazovima u procesu proširenja EU, Sobotka je uputio poziv najvišim dužnosnicima PSBiH da sudjeluju u radu te konferencije, što su zamjenici predsjedatelja obaju domova PSBiH prihvatili. Susret je održan na marginama Europske konferencije predsjednika parlamenata država članica Vijeća Europe.

Članovi kolegija obaju domova Parlamentarne skupštine BiH primili u nastupni posjet Johanna Sattlera

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Denis Zvizdić i njegovi zamjenici Nebojša Radmanović i Borjana Krišto, te predsjedatelj Doma naroda PSBiH Bakir Izetbegović i njegovi zamjenici Dragan Čović i Nikola Špirić, primili su 3. listopada i 27. rujna 2019. u odvojenim posjetima novoimenovanog voditelja Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini i posebnog predstavnika EU u BiH, veleposlanika Johanna Sattlera.

Za vrijeme susreta je Zvizdić istaknuo kako politički odnosi još uvijek nisu takvi da se može postići dogovor o sazivanju sjednice tog doma. Radmanović je naglasio da, pored dobre želje, EU treba pružiti konkretniju pomoć BiH jer mu se, kako je rekao, nekada čini da te pomoći nema što potiče skepticizam građana prema EU. Rekao je i da BiH ispunjava sve više uvjeta, ali je u Europi sve više onih koji nisu naklonjeni proširenju EU-a zbog čega bi bilo bitno da EU ima snažniji pristup prema BiH. Krišto je ukazala na činjenicu da je BiH država tri konstitutivna naroda te da je kao predstavnik hrvatskog naroda dužna apelirati da treba više raditi na provedbi odluka domaćih i međunarodnih sudova koje će značiti jednakopravnost svih u našoj zemlji.

Članovi Kolegija Doma naroda PSBiH upoznali su Sattlera s različitim viđenjima uzroka zastoja u formiranju Vijeća ministara BiH i parlamentarnih tijela. U razgovoru je zajednički ocijenjeno da su za BiH veoma važni formiranje i rad tijela izvršne i zakonodavne vlasti na osnovi općih izbora 2018. godine na svim razinama. Vežano uz europski put BiH, ocijenjeno je povoljnom okolnosti to što on uživa povjerenje većine stanovništva BiH. Istaknuto je potrebnim stvarati uvjete za izradu akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz Mišljenja Europske komisije a to, kako je rekao veleposlanik Sattler, podrazumijeva i da nakon četiri godine zastoja profunkcionira Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje kao zajedničko tijelo za razmjenu stajališta zastupnika u Europskom parlamentu i zakonodavne vlasti BiH. Sattler je podsjetio na 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Europske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU, te dodao da će jedan od njegovih prioriteta biti rad na akcijskom planu za njihovo ispunjenje. Spomenuo je i ratifikaciju paketa državnog programa IPA 2018 za BiH, kao i ratifikaciju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim pitanjima. Članovima kolegija obaju domova PSBiH uručeno je Izvješće Europske komisije za BiH.

Pozitivno mišljenje Europske komisije označava prekretnicu u odnosima BiH i EU

Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Bakir Izetbegović, predsjedateljica Zastupničkog doma PSBiH Borjana Krišto i zamjenik predsjedatelja Doma naroda PSBiH Nikola Špirić primili su 29. svibnja 2019. voditelja Delegacije i visokog predstavnika Europske unije u BiH, veleposlanika Lars-Gunnara Wigemarka, koji im je uručio Mišljenje Europske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za dobivanje statusa kandidatkinje za članstvo u EU.

Ističući da pozitivno mišljenje Europske komisije jest ključni trenutak i prekretnica u odnosima BiH i EU, veleposlanik Wigemark je naglasio je da će dužnosnici Delegacije EU u BiH biti na raspo-

laganju domaćim institucijama za svaku vrstu podrške i pomoći u ispunjavanju preporuka iz Mišljenja Europske komisije, posebno u pogledu usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU.

Zahvaljujući se Europskoj komisiji, veleposlaniku Wigemarku i predstavnicima Delegacije EU u BiH za doprinos u postizanju napretka BiH na putu k EU, članovi kolegija obaju domova PSBiH ocijenili su da je Mišljenje Europske komisije razlog za optimizam te podstrek za ispunjavanje preporuka i provođenje reformi u cilju što skorijeg otvaranja pregovora o članstvu BiH u EU.

Zastupnici iz Zastupničkog doma PSBiH na 15. sastanku COSAP-a

Izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH, koje su činili zastupnici u Zastupničkom domu PSBiH Halid Genjac, Vojin Mitrović i Mijo Matanović, sudjelovalo je na 15. sastanku Konferencije parlamentarnih povjerenstava za europske integracije zemalja obuhvaćenih procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Europe (COSAP), koja je 14. i 15. travnja održana u Beogradu. Konferencija, koju je organizirao Odbor

za europske integracije Narodne skupštine Republike Srbije, okupila je sudionike iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Albanije, Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Bugarske i Rumunjske, koji su na dva panela razmijenili iskustva i mišljenja o značaju međuparlamentarne i regionalne suradnje za ubrzanje reformi u procesu pridruživanja EU i o suradnji parlamenata s civilnim društvom u procesu europskih integracija.

Borjana Krišto na Konferenciji predsjednika parlamenata EU

Predsjedateljica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto sudjelovala je 9. travnja 2019. u Beču na Konferenciji predsjednika parlamenata Europske unije. Na Konferenciji održanoj u sklopu parlamentarne dimenzije austrijskog predsjedanja Vijećem EU, razgovarano je o procesu proširenja EU i daljnjoj podršci EU zemljama Zapadnog Balkana u procesu europskih integracija.

Na sesiji pod nazivom "Europska unija i njezini susjedi", predsjedateljica Krišto u svome obraćanju naglasila važnost pokretanja reformskog procesa u BiH, jer se upravo vlastitim reformskim mjerama postavlja tempo integracije u EU. Također je istaknula da su svi u BiH, pored izazova s kojima se susreću, ipak jedinstveni u stavu da je budućnost naše zemlje u članstvu u Europskoj uniji. Predsjedateljica Krišto naglasila je i da je, što se tiče proširenja EU na zemlje Jugoistočne Europe, to više proces konsolidacije europskog teritorija nego što je proces proširenja.

Članovi Radne skupine Vijeća EU dva puta u Parlamentarnoj skupštini BiH Iduće četiri godine ključne za proces europskih integracija BiH

Članovi Radne skupine Vijeća Europske unije za regiju Zapadnog Balkana (COWEB) boravili su dva puta u radnom posjetu BiH, za vrijeme kojih su posjetili Parlamentarnu skupštinu BiH 21. ožujka, a potom i 1. srpnja 2019.

Tijekom prvog posjeta članove COWEB-a primili su predsjedatelj Doma naroda PSBiH Bakir Izetbegović, zamjenik predsjedatelja Doma naroda Nikola Špirić i zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH Nikola Lovrinović.

Predstavnici ovog radnog tijela EU, predvođeni voditeljem Delegacije i posebnim predstavnikom EU u BiH, veleposlanikom Lars-Gunnarom Wigemarkom, zanimali su se za proces formiranja vlasti u BiH, prioritete novog saziva PSBiH u procesu europskih integracija, pitanja poput procesa pomirenja, iskorjenjivanja jezika mržnje i pitanja obrazovanja vezano uz problem dviju škola pod jednim krovom. Ističući da su iduće četiri godine ključne za proces europskih integracija BiH, naglašena je važnost aktivne uloge PSBiH u tom procesu. U vezi s tim su veleposlanik Wigemark i stručnjaci iz EU rekli kako bi novi saziv PSBiH trebao riješiti pitanje funkcioniranja Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

Zahvaljujući se na podršci koju države članice EU pružaju BiH u procesu europskih integracija, predstavnici PSBiH apostrofirali su činjenicu da u vezi s ovim procesom postoji konsenzus svih političkih subjekata u BiH. Odgovarajući na pitanja europskih dužnosnika i stručnjaka, predstavnici PSBiH upozorili su da se BiH suočava s odlaskom mladih ljudi iz zemlje, kao i s novim valom migrantske krize, te zatražili pomoć institucija EU u rješavanju ova dva krupna problema.

Članovi Radne skupine Vijeća EU za Zapadni Balkan za vrijeme drugog posjeta Parlamentarnoj skupštini BiH susreli su se s predsjedateljem Kluba bošnjačkoga naroda u Domu naroda PSBiH Asimom Sarajlićem, predsjedateljem Kluba srpskoga naroda u Domu naroda PSBiH Sredojem Novićem i zamjenikom predsjedateljice Kluba hrvatskoga naroda u Domu naroda PSBiH Barišom Čolacom. Tijekom razgovora, u kojem je sudjelovao i voditelj Delegacije i posebni predstavnik EU u BiH veleposlanik Lars-Gunnar Wigemark, razmijenjeni su stavovi o daljnjem toku procesa europskih integracija BiH. Članovi izaslanstva PSBiH istaknuli su da je dobivanje statusa kandidatkinje za ulazak u EU jedno od najvažnijih pitanja za BiH. Veleposlanici COWEB-a naglasili su da najnovije Mišljenje Europske komisije jest prekretnica u odnosima BiH i EU, te potvrda napretka BiH u procesu europskih integracija.

Radionica o usklađivanju zakona i izradi propisa u sklopu twinning projekta EU-a

U Parlamentu Federacije BiH je 28. listopada 2019. održana radionica o usklađivanju zakona i izradi propisa sklopu *twinning* projekta EU-a "Osnaživanje i daljnja podrška parlamentima BiH u poslovima europskih integracija". Radionica je bila fokusirana na praktične aspekte usklađivanja domaćeg prava s pravnom stečevinom EU pregledanjem Nacrta zakona o zaštiti zraka. Stručnjakinja *twinning* projekta na ovoj radionici bila je Zsófia Czoma, stručna savjetnica u Parlamentu Mađarske, a radionici su bili nazočni zaposlenici Stručne službe Doma naroda, Stručne službe Zastupničkog doma i Zajedničke službe Parlamenta Federacije BiH.

Voditelj Delegacije EU u BiH Johann Sattler u nastupnim posjetima Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamenta Federacije BiH

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Mirsad Zaimović primio je 6. listopada 2019. u nastupni posjet voditelja Delegacije EU u BiH i posebnog predstavnika EU, veleposlanika Johanna Sattlera.

Razgovarano je o aktualnim političkim pitanjima, s naglaskom na nastavak socio-ekonomskih reformi i što brže formiranje vlasti kako na razini Federacije BiH i na državnoj razini.

Predsjedatelj Zaimović izvijestio je veleposlanika Sattlera o budućim aktivnostima Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH i planiranim sjednicama, te kompletiranju rukovodstva na nekoj od idućih sjednica Doma. Razgovarano je i o *twinning* projektima koji se provode u parlamentima BiH te značaju uspostave Odjela za europske integracije obaju domova Parlamenta FBiH. U razgovoru je naglašena i neupitnost europske perspektive BiH kad je riječ o EU-u i NATO-u, što je ujedno bio i zajednički stav.

Osim navedenog, razgovarano je i o migrantskoj krizi i načinima njenog rješavanja, u što moraju biti uključene sve razine vlasti.

U nastupni posjet upriličen 8. listopada 2019., predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Tomislav Martinović primio je novoimenovanog voditelja Delegacije EU u BiH, veleposlanika Sattlera. Tijekom tog posjeta razmijenjena su mišljenja o aktualnim političkim prilikama, nužnoj uspostavi Vijeća ministara BiH, ali i o budućnosti države Bosne i Hercegovine. "Bosna i Hercegovina je dio Europe i hrvatski narod je jasno orijentiran k *Bruxellesu*. Svi naši dosadašnji naponi bili su usmjereni k dokazivanju jasne opredijeljenosti za europske integracije", istaknuo je predsjedatelj Martinović. Veleposlanik Sattler je i tom prigodom izrazio opredijeljenost za pomoć Bosni i Hercegovini na njezinom europskom putu i ispunjavanju obveza koje su preduvjet za članstvo u EU.

Početak *twinning* projekta EU u Parlamentu Federacije BiH

U Parlamentu Federacije BiH je 14. svibnja 2019. službeno obilježen početak *twinning* projekta pod nazivom "Osnaživanje i daljnja podrška parlamentima u BiH u poslovima europskih integracija."

Sastanci s predstavnicima Delegacije EU i timom *twinning* projekta EU, čiju će provedbu voditi Parlament Mađarske, Parlament Austrije i Hrvatski sabor, zasebno su održani s Kolegijem Zastupničkog doma i Kolegijem Doma naroda Parlamenta Federacije BiH.

Glavni cilj projekta je jačati parlamente u BiH i međuparlamentarnu suradnju, a posebno administrativne jedinice zadužene za zadatke EU-a. Tom prigodom posebno je naglašena važnost us-

postave odjela za EU u federalnom parlamentu. Realizatori projekta također su predstavili četiri komponente od kojih se projekt sastoji: jačanje kapaciteta odjela za EU, jačanje suradnje između parlamenata u BiH po pitanjima vezanim uz EU, pravno usklađivanje i uključivanje kantonalnih skupština, pri čemu je posebno naglašena uloga federalnog parlamenta. Osim predstavljanja svrhe i ciljeva projekta, istaknuta je snažna podrška političkih rukovodstava zemalja iz kojih dolaze realizatori, čiji je strateški cilj da sve zemlje Zapadnog Balkana budu dio EU i europskih integracijskih procesa.

Održana tematska sjednica Zastupničkog doma "Izazovi i perspektive Federacije BiH na europskom putu"

Tanja Fajon, članica Europskog parlamenta iz Slovenije, boravila je 26. lipnja 2018. u posjetu Parlamentu Federacije BiH, a tim povodom održan je sastanak zakonodavne i izvršne vlasti i tematska sjednica u Zastupničkom domu "Izazovi i perspektive Federacije BiH u europskim integracijama". Sastanku, čiji je domaćin bio predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, bili su nazočni: Lidija Bradara, predsjedateljica Doma naroda, potpredsjedatelji obaju domova Mladen Bošković i Jasenko Tufekčić, premijer Vlade Federacije BiH Fadil Novalić, zamjenica premijera Vlade i ministrica financija Jelka Miličević, potpredsjednica Federacije BiH Melika Mahmutbegović, voditelj Delegacije EU u BiH i posebni predstavnik EU u BiH, veleposlanik Lars-Gunnar Wigemark, te ravnatelj Direkcije za europske integracije BiH Edin Dilberović.

Na sastanku je razgovarano o aktualnom stanju u Federaciji BiH, ostvarenom napretku, europskoj perspektivi i obvezama Federacije BiH, ali i svim otvorenim pitanjima koja opterećuju Federaciju BiH i njezin europski put. Rukovodstvo zakonodavne i izvršne vlasti u Federaciji BiH informiralo je zastupnicu Fajon i veleposlanika Wigemarka da je Federacija BiH, unatoč složenim političkim prilikama, a zahvaljujući dobroj suradnji Parlamenta i Vlade, realizirala 67 posto aktivnosti iz Reformske agende.

Zastupnica u Europskom parlamentu Fajon i veleposlanik Wigemark obratili su se i na tematskoj sjednici Zastupničkog doma pod nazivom "Izazovi i perspektive Federacije na europskom putu", istaknuvši neizmjerenu važnost ove sjednice jer do sada nikada nije bila održana o ovoj temi ni na državnoj niti entitetskoj zakonodavnoj razini.

"Uvjerena sam da je za BiH jedino rješenje Europska unija. Bosna i Hercegovina nam je potrebna i nadam se da će se taj dijalog vlasti s Europskom komisijom nastaviti ubrzanim tempom i možda s više motivacije", kazala je Fajon i dodala da će poruke koje je danas čula ponijeti u *Bruxelles*, gdje će se nastaviti zalagati za proširenje na BiH. Na sjednici su se također obratili i ravnatelj Direkcije za europske integracije Edin Dilberović, ravnatelj Ureda Vlade FBiH za europske integracije Vjekoslav Čamber i profesorica na Fakultetu političkih nauka Nedžma Džananović Miraščija.

Predsjedatelj Mušić zahvalio se europskoj parlamentarki Fajon na njezinom nesebičnom zalaganju ne samo za ukidanje viza i zabrane na temeljno ljudsko pravo i osjećaj slobode već i na njezinom kontinuiranom angažmanu za priključenje naše zemlje EU. Zastupnički dom je, na kraju sjednice, svojim zaključcima potvrdio dosadašnju opredijeljenost za nastavak puta BiH k europskim integracijama i punopravnom članstvu BiH u EU-u i NATO-u.

Predsjednik Čubrilović razgovarao s voditeljem Delegacije EU u BiH o Mišljenju Europske komisije o zahtjevu BiH za dobivanje kandidatskog statusa za članstvo u EU

Snažna podrška Narodne skupštine Republike Srpske europskom putu

Predsjednik Narodne skupštine RS-a Nedeljko Čubrilović razgovarao je 6. lipnja 2019. u Banjoj Luci s voditeljem Delegacije EU u BiH, veleposlanikom Lars-Gunmarom Wigemarkom o Mišljenju Europske komisije o zahtjevu BiH za dobivanje kandidatskog statusa za članstvo u Europskoj uniji.

Predsjednik Čubrilović tijekom susreta je istaknuo da je Republika Srpska odlučna i spremna provoditi reforme radi ubrzanja europskog puta, ali da ne može pristati na rješenja koja bi u tom procesu dovela do nepotrebnog prijenosa nadležnosti.

Komentirajući preporuke Europske komisije o problemima u pravosuđu, predsjednik Čubrilović je istaknuo potrebnim prvo riješiti pitanje odlaska stranih sudaca iz Ustavnog suda BiH, jer to nema nijedna država Europske unije. Kad je riječ o problemu funkcioniranja različitih razina vlasti u BiH, o kojima se također govori u preporukama Europske komisije, Čubrilović je rekao da treba inzistirati na primjeni mehanizma koordinacije i sve eventualne reforme i izmjene propisa temeljiti unutar tog mehanizma.

Sastanku su bili nazočni potpredsjednici Narodne skupštine RS-a Milan Petković i Senad Bratić, kao i članovi skupštinskog Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju.

Podsjećamo, predstavnici Delegacije EU u BiH su 29. svibnja 2019. uručili rukovodstvu Narodne skupštine RS-a i članovima Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju pozitivno Mišljenje Europske komisije o zahtjevu BiH za status kandidatkinje za članstvo u EU i Analitičko izvješće.

U ime Narodne skupštine, dokumenti su uručeni potpredsjednicima parlamenta Sonji Karadžić Jovičević i Milanu Petkoviću. Potpredsjednica Sonja Karadžić Jovičević istaknula je opredijeljenost Republike Srpske za europske integracije, dok je potpredsjednik Milan Petković naglasio da su predstavnici Republike Srpske zadovoljni pozitivnim Mišljenjem Europske komisije. Sastanku je bio nazočan i glavni tajnik Narodne skupštine Nebojša Zgonjanin, predstavnici Ureda predsjednika i Službe Narodne skupštine.

Čubrilović-Sattler: Dobra suradnja sa EU

Predsjednik Narodne skupštine RS-a Nedeljko Čubrilović razgovarao je 11. listopada 2019. u Banjoj Luci s voditeljem Delegacije EU u BiH, veleposlanikom Johanom Sattlerom.

Predsjednik Čubrilović poželio je dobrodošlicu novoimenovanom voditelju Delegacije EU u BiH i istaknuo da institucije Republike Srpske imaju veoma korektnu suradnju s Delegacijom EU, izražavajući uvjerenje da će dobra suradnja biti i dalje nastavljena.

Čubrilović je rekao da je Narodna skupština RS-a jednoglasno izrazila opredijeljenost za europske integracije, te da intenzivno radi kako bi donijela zakone i druge akte koji trebaju omogućiti doseganje određenih europskih standarda, bez obzira kada će Bosna i Hercegovina postati punopravna članica Europske unije.

Sastanak rukovodstva Narodne skupštine Republike Srpske s predstavnicima novog twinning projekta EU

Jačanje službe parlamenta prema standardima Europske unije

U povodu početka novog *twinning* projekta Europske unije pod nazivom "Unapređenje i nastavak podrške parlamentima u Bosni i Hercegovini u poslovima europskih integracija" vrijednog 2,3 milijuna eura, predsjednik Narodne skupštine RS-a Nedeljko Čubrilović razgovarao je 16. svibnja 2019. s predstavnicima parlamenata Mađarske, Austrije i Hrvatske, koji su nositelji ovog projekta. Predstavnik Parlamenta Mađarske i voditelj projekta Zoltan Horvat istaknuo je na sastanku da je cilj novog *twinning* projekta jačati kapacitete službi Parlamentarne skupštine BiH, Narodne skupštine RS-a, Parlamenta Federacije BiH, Skupštine Brčko distrikta BiH, kao i kantonalnih skupština, u obavljanju poslova u vezi s procesom europske integracije zemlje. "Narodna skupština RS-a dat će maksimalan doprinos u realiziranju ovog projekta, kao što je to činila i ranijih godina", kazao je Čubrilović. Predsjednik Čubrilović zahvalio se predstavnicima parlamenata Mađarske, Austrije i Hrvatske na obećanoj podršci u sklopu novog *twinning* projekta, istaknuvši da je u pitanju projekt podrške EU parlamentarnim službama u BiH koji omogućava usvajanje najviših europskih parlamentarnih standarda u radu. O ciljevima i planovima za realiziranje *twinning* projekta istoga dana u parlamentu na odvojenim su sastancima s predstavnicima projekta razgovarali i glavni tajnik Narodne skupštine RS-a Nebojša Zgonjanin, te zamjenik predsjednika Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju Aleksandar Glavaš i član Odbora Srđan Mazalica.

Glavni tajnik parlamenta istaknuo je da će služba parlamenta Odsjek za europske integracije i međunarodne aktivnosti biti posvećeni izvršenju zadataka i usvajanju preporuka novog *twinning* projekta. Članovi Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju upoznali su predstavnike *twinning* projekta s aktivnostima Odbora, istaknuvši potrebu daljnjeg usklađivanja domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom EU.

Sastanci sa stručnjacima twinning projekta

Članovi Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju Narodne skupštine Republike Srpske održali su 1. studenog 2019., u prostorijama parlamenta, sastanak sa stručnjacima *twinning* projekta Brunom Diasom Pinheirom i Laszлом Juhaszom. Na sastanku je bilo riječi o aktualnim događajima u vezi s Mišljenjem i analitičkim izvješćem Europske komisije, kao i s ulogom i zadaćom Odbora u

procesu europskih integracija. U Narodnoj skupštini Republike Srpske je 6. studenog održan zajednički sastanak Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju i Odbora za zaštitu okoliša sa stručnjakom *twinning* projekta Gaborom Baranyajem na kojem je razgovarano o pravnoj stečevini EU u području upravljanja otpadom i zaštitom okoliša.

U Skupštini Brčko Distrikta BiH održan sastanak o novom *twinning* projektu Europske unije

U Skupštini Brčko Distrikta BiH 17. svibnja 2019. godine održan je sastanak predsjednika Skupštine Brčko Distrikta BiH Eseda Kadrića, predsjedatelja Povjerenstva za europske integracije Uroša Vojnovića i predstavnika Stručne službe Skupštine s predstavnicima Delegacije EU u BiH, predstavnicima Parlamenta Mađarske i Hrvatskog sabora koji zajedno s Parlamentom Austrije provode novi *twinning* projekat.

Zoltan Horvat, voditelj *twinning* projekta, predstavio je aktivnosti čije je provođenje planirano u iduća 24 mjeseca, a cilj im je jačati funkcioniranje administrativnih struktura parlamenata u BiH za poslove integracija u EU, pružanje pomoći za provedbu parlamentarnih akcijskih planova za

europske integracije, produblјivanje suradnje parlamenata u BiH u pitanjima europskih integracija, uključenost kantonalnih skupština u pitanja europskih integracija, kao i daljnje ubrzanje i unaprjeđenje usklađivanja zakonodavstva u BiH.

Dženita Polić, predstavnik Delegacije EU u BiH, upozнала je nazočne o projektima koje provodi Delegacija s ciljem podrške parlamentima u BiH. Predsjedatelj Povjerenstva za europske integracije Uroš Vojnović izrazio je zadovoljstvo novim *twinning* projektom i istaknuo da će, u suradnji s ostalim zastupnicima iz Povjerenstva, učiniti sve da Skupština Brčko Distrikta BiH u cijelosti provede ovaj projekt i Akcijski plan.

Povjerenstvo za europske integracije razmatralo Izvješće o primjeni Akcijskog plana za provođenje mjera iz Reformske agende

Povjerenstvo za europske integracije Skupštine Brčko Distrikta BiH je 16. svibnja 2019. održalo 13. redovitu sjednicu na kojoj je razmatrano Izvješće o primjeni Akcijskog plana za provođenje mjera iz Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. - 2018. godine, kao i popis projekata koji se financiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava.

Sastanku su bili nazočni voditelj Odjela za europske integracije, predstavnici nekoliko odjela Vlade Brčko Distrikta BiH koji raspolažu sredstvima za realizaciju određenih projekata, kao i predstavnici Ureda Europske unije i predstavnik Misije OESS-a u Distriktu.

Voditelj Odjela za europske integracije Vlade Brčko Distrikta BiH Miroslav Geljić izvijestio je članove Povjerenstva o fazi provođenja mjera iz Akcijskog plana te rekao kako, od ukupno 62 mjere, status završenih ima 15 mjera. Kontinuirano se provodi 12 mjera, u tijeku je provedba 23, za pet mjera nije započela provedba, a sedam mjera ima sporan status. Konstatirano je da je, u odnosu na posljednje izvješće o provedbi mjera iz Akcijskog plana što ga je Odjel za europske integracije podnio Povjerenstvu za europske integracije, postignut određeni napredak ali da, s obzirom na važnost ovoga dokumenta kojim je obuhvaćen širok spektar mjera iz područja ekonomije, socijalne zaštite, uprave i vladavine prava, postotak reali-

ziranih mjera nije na zadovoljavajućoj razini.

Povjerenstvo je razmatralo i popis projekata koji se financiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava radi sagledavanja statusa započetih projekata, faze njihove provedbe te kako bi se predstavnici Vladinog odjela izjasnili jesu li potrebna dodatna sredstva u proračunu za njihovo sufinanciranje. Konstatirano je da već dobivena sredstva treba učinkovitije realizirati i provoditi, kao i da Brčko Distrikt BiH treba koristiti više mogućnosti koje Europska unija pruža financiranjem i sufinanciranjem raznih projekata. Također su pozvani predstavnici svih odjela da Povjerenstvu za europske integracije dostave zahtjeve za sredstva potrebna za sufinanciranje projekata, kako bi ona bila osigurana u proračunu za iduću godinu.

Primjena preporuka iz Akcijskog plana za Skupštinu Brčko Distrikta BiH razmatrana na sjednici Povjerenstva za europske integracije

Primjena preporuka iz Akcijskog plana za Skupštinu Brčko Distrikta BiH za unaprjeđenje njezine uloge u kontekstu europskih integracija u sklopu *twinning* projekta bila je glavna tema 14. redovite sjednice Povjerenstva za europske integracije, održane 24. rujna 2019. godine. *Twinning* projekt "Oснаživanje i nastavak podrške parlamentima u BiH u poslovima europskih integracija", koji se trenutačno provodi a financira ga Europska unija, uz ostalo olakšava i podržava reviziju Akcijskog plana za Skupštinu Brčko distrikta BiH u cilju jačanja njezine

uloge u kontekstu europskih integracija.

Predviđena je izrada, u suradnji sa stručnjacima *twinning* projekta i savjetnicima za europska pitanja u Skupštini Brčko Distrikta BiH, ažurirane verzije Akcijskog plana i kao takva predložena Skupštini na usvajanje. Ocijenjeno je da je redovitim praćenjem primjene Akcijskog plana Povjerenstvo za europske integracije znatno unaprijedilo postotak realiziranih preporuka i time pomoglo napretku Skupštine Brčko distrikta BiH u pogledu europskih integracija.

Održana savjetodavna radionica na temu predstojećih poslova i izazova Povjerenstva za europske integracije

Na 15. sjednici Povjerenstva za europske integracije, 25. listopada 2019. godine održana je savjetodavna radionica na temu predstojećih poslova i izazova ovog skupštinskog tijela. Radionica je organizirana u sklopu *twinning* projekta EU-a "Podrška Europske unije parlamentima u BiH u poslovima europskih integracija", a u njezinom su radu sudjelovali Bruno Dias Pinherio, stalni predstavnik portugalskog parlamenta u Europskoj uniji, i Laszlo Juhasz, predsjedatelj Tajništva Povjerenstva za europske poslove i zamjenik predsjedatelja Odjela za povjerenstva Parlamenta Mađarske.

Za vrijeme savjetodavne radionice podijelili su s članovima Povjerenstva za europske integracije svoja saznanja o najnovijem razvoju događaja u EU, ciljevima koji moraju biti postignuti i obvezama koje moraju biti ispunjene te ih upoznali s najboljim slučajevima iz prakse povjerenstava za europske integracije u zemljama koje su prešle put kandidature za članstvo u EU. Članovi Povjerenstva također su razmatrali izvješća o provedbi preporuka iz Akcijskog plana za Skupštinu Brčko Distrikta BiH za unaprjeđenje njezine uloge u kontekstu europskih integracija s prošle dvije sjednice Povjerenstva za europske integracije.

Najava događaja u vezi s EU-om u idućem tromjesečju

14. siječnja 2020. godine,
Parlament Federacije Bosne i Hercegovine,
Sarajevo

Tematska sjednica Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
"Ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice - status implementacije u Federaciji BiH".

28. siječnja 2020. godine,
Europski parlament,
Bruxelles

Na poziv predsjednika Europskog parlamenta Davida Marie Sassolija, planirano je održavanje sastanka na vrhu Europskog parlamenta i predsjednika parlamenata zemalja Zapadnog Balkana.

Leksikon nazivlja EU

EUROPSKI PARLAMENT

Kao jedna od prvih zajedničkih institucija, Europski parlament nastao je stapanjem skupština Europske zajednice za ugljen i čelik, Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju u jedinstvenu skupštinu, a činili su ga predstavnici zakonodavnog tijela država članica. Iako je njegovo osnivanje bilo potvrđeno još Rimskim ugovorima 1958. godine, prvi neposredni izbori za zastupnike u Europskom parlamentu bili su u lipnju 1979. godine i od tada se izbori održavaju svakih pet godina. Broj zastupničkih mjesta za države članice određen je Osnivačkim ugovorima i njihovim revizijama te odražava broj stanovnika država članica. Izbori se organiziraju u svakoj državi članici, a na njima pravo glasa i pravo kandidiranja imaju ne samo državljani zemlje koja popunjava svoju kvotu nego i državljani druge države članice koji imaju prebivalište u toj zemlji. Jedno je to među novim političkim pravima koje uživaju građani Europske unije nastalo uvođenjem instituta europskog građanstva. U Europskom parlamentu, čije je sjedište u *Strasbourg*, izabrani zastupnici raspoređeni su prema političkim skupinama ovisno o opredjeljenjima koja zastupaju. Rad Parlamenta organiziran je putem odbora, čiji broj i područja koje pokrivaju prate područja nadležnosti Europske unije. Europski parlament ima svojeg predsjednika i 14 potpredsjednika te šest povjerenika. Osim toga, Parlament ima svoja politička tijela, a to su: Konferencija predsjednika - koju čine predsjednici političkih skupina i predsjednik Europskog parlamenta i zadužena je za organiziranje rada Parlamenta; Ured Europskog parlamenta - koji čine 14 potpredsjednika i šest povjerenika te su potpredsjednici zaduženi za unutarnje funkcioniranje Parlamenta, i povjerenici za administraciju i financije. Sjedište Tajništva Parlamenta je u *Bruxellesu* i Luksemburgu. Tri glavne uloge Europskog parlamenta su: zakonodavna, koju dijeli s Vijećem Europske unije i Europskom komisijom a odnosi se na postupke suradnje, odobravanja, zajedničkog odlučivanja i savjetovanja; demokratski nadzor koji provodi nad drugim institucijama Europske unije, prvenstveno nad Europskom komisijom, i odlučivanje o proračunu zajedno s Vijećem Europske unije i Europskom komisijom. *Više informacija na:* <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>

EUROPSKA KOMISIJA

Kao zajednička institucija Europske unije, Europska komisija osnovana je Ugovorom o spajanju 1965. godine. Od tada Komisija djeluje kao političko i izvršno tijelo Europske unije s tri temeljna zadatka: priprema i predlaganje propisa koje šalje drugim nadležnim tijelima (Vijeću Europske unije i Europskom parlamentu) na odlučivanje (pravo zakonodavne inicijative); izvršne i nadzorne ovlasti na osnovi kojih donosi brojne provedbene propise (smjernice, uredbe, odluke) kojima se omogućuje primjena propisa Vijeća Europske unije. Komisija je ovlaštena za nadzor nad drugim državama članicama time što ih može tužiti Europskom sudu pravde za povredu osnivačkih ugovora. Osim toga, Komisija ima i važnu ulogu u vanjskoj politici Europske unije koja se očituje u koordiniranju financijske i tehničke pomoći zemljama srednje i istočne Europe, vođenju pregovora za prijem u članstvo novih zemalja, te ulogu trgovinskog pregovarača Europske unije. Članovi Europske komisije nazivaju se povjerenicima i imenuju na petogodišnji mandat, a predsjednika Europske komisije imenuje Europsko vijeće kvalificiranom većinom, dok njegovo imenovanje potvrđuje Europski parlament. Predsjednik Europske komisije u suradnji s Europskim vijećem predlaže ostale članove Komisije, a cijelu Komisiju imenuje Europsko vijeće nakon odobrenja Europskog parlamenta. Europska komisija je odgovorna Europskom parlamentu i, u slučaju izglasavanja nepovjerenja, njezini članovi moraju podnijeti ostavku. Sjedište Europske komisije je u *Bruxellesu*, a ima urede i u Luksemburgu, predstavništva u svim državama članicama EU i delegacije u trećim zemljama. *Više informacija na:* https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_en

EUROPSKO VIJEĆE

Uspostavljeno Poglavljem II. Jedinstvenog europskog akta 1986. godine, Europsko vijeće je najviše političko tijelo Europske unije. Čine ga šefovi država i vlada članica Europske unije, glavni tajnik vijeća i visoki predstavnik za međunarodne odnose i sigurnost, ministri vanjskih poslova Unije, predsjednik Europskog parlamenta, predsjednik Europske komisije, a po potrebi ministri ekonomije i financija i drugi resorni ministri. Europsko vijeće razmatra sva najvažnija unutarnja i međunarodna pitanja, utvrđuje opću politiku Europske unije, daje smjernice izvršnim organima Unije i utvrđuje rokove za izvršenje usuglašenih prioriteta. Predsjednik Europskog vijeća je šef države/vlade države koja predsjedava Vijećem Europske unije. Europsko vijeće sastaje se dva puta tijekom zasjedanja jednog predsjedništva, odnosno četiri puta godišnje. Nakon svakog sastanka na vrhu (formalni, neformalni, savjetodavni) objavljuju se zaključci predsjedništva kao zajednički dokument, ali obvezujući su samo zaključci, preporuke ili neke druge mjere donesene na formalnim sastancima. Sjedište ove institucije je u *Bruxellesu*. *Više informacija na:* https://hr.wikipedia.org/wiki/Europsko_vijeće

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

Ovo tijelo predstavlja *glas država* članica jer zastupa interese vlada članica, uspostavljajući tako izravnu vezu između zajedničkih i nacionalnih interesa. Vijeće Europske unije, Vijeće ministara ili Ministarsko vijeće EU uspostavljeno je aktom iz Rima 1957. godine. Čine ga po jedan predstavnik iz svake države članice na ministarskoj razini i uvijek se sastaje u istom broju. Međutim, sastav Vijeća mijenja se ovisno o temi o kojoj se na sastanku raspravlja te su u vezi s tim glavne, tematski različite, konfiguracije Vijeća: opći i vanjski poslovi; ekonomsko-financijski poslovi; zapošljavanje, socijalna politika, zdravstvo i pitanja potrošača; konkurentnost (unutarnje tržište, industrija i znanstvenoistraživački rad); transport, telekomunikacije i energetika; poljoprivreda i ribarstvo; zaštita okoliša i obrazovanje, mladi i kultura. Na osnovi strateških smjernica Europskog vijeća i vladinih inicijativa država članica, Vijeće Europske unije brine o provođenju prioriteta EU, samostalno ili zajedno s Europskim parlamentom utvrđuje propise i prenosi ovlasti na Europsku komisiju, te usuglašava ekonomske politike država članica, a na prijedlog Europske komisije donosi uredbе, direktive, odluke, preporuke, deklaracije ili obvezujuće zaključke i brine o njihovom izvršenju. Europsko vijeće također zaključuje međunarodne sporazume između Europske unije s jednom ili više država ili s međunarodnim organizacijama; zajedno s Europskim parlamentom odobrava proračun EU te na osnovi smjernica Europskog vijeća definira zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije. Predsjedanje Vijećem Europske unije prenosi se svakih šest mjeseci na onog ministra čija zemlja polugodišnje predsjedava Unijom. U radu ovog vijeća pomaže Odbor stalnih predstavnika COREPER, koji imaju funkciju veleposlanika država članica pri EU i Glavno tajništvo na čijem je čelu glavni tajnik, koji je istodobno i visoki predstavnik EU za vanjsku i sigurnosnu politiku. Zasedanja se održavaju u *Bruxellesu* i u Luksemburgu. *Više informacija na: <http://dei.gov.ba/dokumenti/default.aspx?id=4909&langTag=bs-BA>*

RADNA SKUPINA ZA ZAPADNI BALKAN (COWEB)

Radna skupina za Zapadni Balkan je radno tijelo Europske unije, točnije Vijeća EU, koje djeluje na razini stručnjaka država članica, ali se sastaje i na političkoj razini, npr. na razini političkih ravnatelja ministarstava vanjskih poslova država članica. Zadaća mu je pratiti aktualno stanje u regiji i pripremati prijedloge odluka, zaključaka, mjera i ugovora u vezi sa Zapadnim Balkanom.

